

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU GIÁO DỤC MẦM NON
(Research Center for Preschool Education- RCPE)

một tổ chức nghiên cứu khoa học và công nghệ công lập thuộc Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Địa chỉ: Số 4, đường Trịnh Hoài Đức, phường Cát Linh, quận Đống Đa, thành phố Hà Nội.

Tên gọi TTNCGDMN được sử dụng từ năm 1995 đến tháng 9 năm 2025. Trước giai đoạn trước năm 1995 các tổ chức tiền thân có nhiều tên gọi với các nhiệm vụ cụ thể khác nhau, nhưng đều thực hiện chức năng chung của một tổ chức nghiên cứu khoa học quốc gia về chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ em từ không đến sáu tuổi ở Việt Nam.

Giai đoạn trước năm 1995

Trước năm 1987

Từ năm 1971 nhiệm vụ nghiên cứu khoa học phục vụ công tác nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ em trước ba tuổi được giao cho Tổ Nghiên cứu Tâm, Sinh lý trẻ em trực thuộc Ủy ban Bảo vệ Bà mẹ và Trẻ em Trung ương (được thành lập theo Nghị định số 145/NĐ-CP ngày 21 tháng 7 năm 1971 của Hội đồng Chính phủ). Vào năm 1975, Tổ Nghiên cứu Tâm, Sinh lý trẻ em được phát triển thành Phòng Nghiên cứu Khoa học Nuôi dạy trẻ (do bà Vũ Thị Chín làm Trưởng phòng), năm 1984 đổi thành Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Nuôi dạy trẻ (do bà Nguyễn Thị Hạnh làm Giám đốc).

Để thực hiện nhiệm vụ nghiên cứu khoa học phục vụ công tác nuôi dưỡng, chăm sóc và giáo dục trẻ em từ ba tuổi đến sáu tuổi, năm 1978 Bộ Giáo dục thành lập Ban Nghiên cứu Cải cách Mẫu giáo (theo Quyết định số 172/QĐ-BGD năm 1978), giao cho bà Phạm Thị Sửu và sau này là bà Trần Thị Trọng làm Trưởng ban.

Các tổ chức nêu trên có nhiệm vụ chung là nghiên cứu vận dụng các quan điểm của Đảng, chủ trương, chính sách của Nhà nước vào công tác chăm sóc, giáo dục trẻ em lứa tuổi Nhà trẻ và Mẫu giáo ở Việt Nam; nghiên cứu đặc điểm tâm sinh lý trẻ em lứa tuổi Nhà trẻ và Mẫu giáo; nghiên cứu lý luận và triển khai về chăm sóc sức khỏe và dinh dưỡng, giáo dục trẻ em lứa tuổi Nhà trẻ và Mẫu giáo; nghiên cứu cơ sở khoa học về xây dựng chương trình Giáo dục cho trẻ em lứa tuổi Nhà trẻ và Mẫu giáo.

Sản phẩm nghiên cứu khoa học của hai tổ chức này gồm gần tám mươi bài viết và công bố trên các báo, các loại tạp chí, tập san của ngành; xuất bản trên sáu

mười đầu sách cho trẻ em và giáo viên mầm non; chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em Nhà trẻ (từ ba đến ba sáu tháng) chính lý và chương trình Giáo dục Mẫu giáo (từ ba đến sáu tuổi) cải cách. Những sản phẩm nghiên cứu khoa học nêu trên đặt nền móng quan trọng cho việc ban hành các chính sách, ra quyết định chỉ đạo và triển khai hiệu quả công tác chăm sóc, giáo dục trẻ em trước sáu tuổi ở Việt Nam sau ngày thống nhất đất nước.

Từ năm 1987 đến năm 1995

Đại hội lần thứ sáu của Đảng Cộng sản Việt Nam vào tháng 12.1986 đã mở đầu cho công cuộc đổi mới toàn diện ở Việt Nam. Chủ trương của ngành Giáo dục trong thời kỳ này là đa dạng hóa các loại hình trường, lớp, các hình thức đào tạo, quy chế các trường, lớp dân lập, tư thục đã được ban hành.

Năm 1987, theo quyết định của Nhà nước, sát nhập Nhà trẻ, Mẫu giáo lại thành bậc học Mầm non. Thành lập Viện Nghiên cứu Trẻ em trước tuổi học thuộc Viện Khoa học Giáo dục trên cơ sở sát nhập Ban Nghiên cứu Cải cách Mẫu giáo và Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Nuôi dạy trẻ (theo Quyết định số 822/QĐ-BGD năm 1987).

Nhiệm vụ của Viện Nghiên cứu Trẻ em trước tuổi học là nghiên cứu vận dụng các quan điểm giáo dục của Đảng và Nhà nước vào công tác chăm sóc, giáo dục trẻ em lứa tuổi mầm non ở Việt Nam; nghiên cứu đặc điểm tâm lý, sinh lý của trẻ em lứa tuổi mầm non; điều tra, đánh giá tình hình phát triển thể lực, sức khỏe, dinh dưỡng của trẻ em lứa tuổi mầm non nhằm cải tiến và nâng cao chất lượng chăm sóc trẻ em trong các loại hình trường, lớp mầm non và gia đình; nghiên cứu xây dựng chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em trước sáu tuổi cho các loại hình cơ sở Giáo dục Mầm non; nghiên cứu chương trình Giáo dục cho các bậc cha mẹ và cộng đồng, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ em trước sáu tuổi.

Trong giai đoạn này, Viện đã thực hiện thành công hai đề tài nhánh từ chương trình nghiên cứu khoa học cấp Nhà nước, mười ba đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ/Ngành, tám dự án và nhánh dự án hợp tác Quốc tế, hai đề tài sản xuất thử và bốn mươi tám đề tài nghiên cứu khoa học cấp Cơ sở. Kết quả nghiên cứu khoa học được công bố trong gần một trăm bài viết trên các tạp chí Khoa học, các báo cáo tại các Hội nghị Khoa học trong nước và quốc tế; thể hiện trong mười sáu tờ tin “*Giáo dục các bậc cha mẹ*”, gần chín mươi đầu sách các loại (trong đó có khoảng một phần ba loại sách hướng dẫn giáo viên và cha mẹ trẻ). Đặc biệt, bộ chương trình đồ sộ nhất đối với Giáo dục Mầm non trong giai đoạn này (chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em Nhà trẻ và chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em Mẫu giáo) được biên soạn thành công đã làm chuyển hướng nội dung, phương pháp giáo dục, góp phần nâng

cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ em ở các loại hình trường, lớp Mẫu giáo.

Giai đoạn từ năm 1995 đến năm 2003

Trong giai đoạn này có hai tổ chức nghiên cứu về Giáo dục Mầm non, trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo. Đó là:

(1) TTNCGDMN (do bà Phạm Thị Mai Chi làm Giám đốc) thuộc Viện Khoa học Giáo dục. Trung tâm tập trung nghiên cứu lĩnh vực phát triển thể lực, sức khỏe, tâm vận động, nhận thức và ngôn ngữ của trẻ em trước sáu tuổi; đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp chăm sóc, giáo dục trẻ trước sáu tuổi; xây dựng bộ công cụ đánh giá sự phát triển của trẻ em Mẫu giáo; biên soạn các tài liệu phục vụ đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và hướng dẫn thực hiện đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức giáo dục trẻ em mầm non theo hướng tích hợp chủ đề; quan tâm đến giáo dục cha mẹ và giáo dục hoà nhập trẻ em trước sáu tuổi.

(2) Ban Nghiên cứu Chính sách phát triển Giáo dục Mầm non và Phổ thông (do bà Trần Thị Bích Trà làm Trưởng ban) thuộc Viện Nghiên cứu Phát triển Giáo dục. Các nghiên cứu của Ban tập trung phản ánh thực trạng và đề xuất mô hình Giáo dục mầm non, đặc biệt là các giải pháp phát triển qui mô, các loại hình trường mầm non ngoài công lập; phân cấp quản lý Giáo dục Mầm non và phương thức đào tạo giáo viên... góp phần tăng cường hiệu quả quản lý Nhà nước về Giáo dục Mầm non sau mười năm đổi mới, đáp ứng yêu cầu thực tiễn của Giáo dục Việt Nam.

Sản phẩm nghiên cứu khoa học nổi bật của hai tổ chức nêu trên tập trung ở bốn dự án và một đề án nghiên cứu khoa học; rất nhiều đề tài nghiên cứu khoa học các cấp: cấp Nhà nước, cấp Bộ và cấp Viện, các nhiệm vụ độc lập và hợp tác nghiên cứu khoa học. Xuất bản trên bảy mươi đầu sách cho trẻ em lứa tuổi Nhà trẻ, Mẫu giáo; công bố một chuyên khảo khoa học và gần năm mươi bài đăng trên các tạp chí Khoa học. Các kết quả nghiên cứu góp phần làm rõ đặc điểm tăng trưởng và phát triển của trẻ em mầm non, xây dựng trắc nghiệm đánh giá sự phát triển của trẻ em trong trường Mẫu giáo, đặc biệt đã xây dựng trắc nghiệm đánh giá kỹ năng nhận thức của trẻ em từ năm đến sáu tuổi; đề xuất các biện pháp nâng cao sức khỏe cho trẻ em; mô hình vệ sinh an toàn thực phẩm trong trường mầm non; cải tiến phương pháp dạy học ở lớp ghép ba và bốn tuổi; xây dựng định hướng đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp chăm sóc, giáo dục trẻ trước sáu tuổi.

Đóng góp tích cực cho phát triển Giáo dục Mầm non của đất nước trong giai đoạn này phải kể đến: chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em Nhà trẻ; chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em Mẫu giáo cải cách; bộ tài liệu hướng dẫn thực hiện đổi mới hình thức tổ chức hoạt động giáo dục trẻ em từ ba đến bốn tuổi, từ năm đến sáu tuổi theo hướng tích hợp chủ đề.

Giai đoạn từ năm 2003 đến năm 2009

Năm 2003, cùng với việc thành lập Viện Chiến lược và Chương trình Giáo dục (theo Quyết định số 555/QĐ- BGDĐT-TCCB), đã sát nhập TTNCGDMN của Viện Khoa học Giáo dục với bộ phận Mầm non của Ban nghiên cứu Chính sách phát triển Giáo dục Mầm non và Phổ thông thuộc Viện Nghiên cứu Phát triển Giáo dục để thành Trung tâm nghiên cứu Chiến lược và Chương trình Giáo dục Mầm non do bà Lê Thu Hương làm Giám đốc. Năm 2008, cùng với việc đổi tên của Viện Chiến lược và Chương trình Giáo dục thành Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Chương trình Giáo dục Mầm non đổi tên thành TTNCGDMN (do bà Trần Thị Ngọc Trâm làm Giám đốc).

Trong giai đoạn này TTNCGDMN được giao nhiệm vụ: Nghiên cứu cơ sở khoa học phục vụ xây dựng chiến lược giáo dục trẻ em trước sáu tuổi và phát triển các loại chương trình Giáo dục Mầm non; nghiên cứu dọc sự tăng trưởng và phát triển tâm lý của trẻ em từ giai đoạn sơ sinh đến sáu tuổi; nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế trong chăm sóc, giáo dục trẻ em; xây dựng chương trình Giáo dục Mầm non và tổng kết kinh nghiệm thực tiễn ở Việt Nam; nghiên cứu đổi mới chương trình Giáo dục Mầm non và đổi mới tổ chức thực hiện chương trình ở Nhà trẻ, trường Mẫu giáo; đánh giá sự phát triển trẻ em và đánh giá chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ em mầm non; nghiên cứu biên soạn và phát triển các loại chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em trước sáu tuổi theo hướng tích hợp; thiết kế, biên soạn các tài liệu, sách tham khảo, sách hướng dẫn thực hiện chương trình Chăm sóc- Giáo dục trẻ em mầm non theo hướng đổi mới.

Sản phẩm nghiên cứu của giai đoạn 2003-2009 đặt nền móng vững chắc cho đổi mới và nâng cao chất lượng Giáo dục Mầm non của Việt Nam. Một số sản phẩm nghiên cứu khoa học tiêu biểu như: Bộ chương trình Giáo dục Mầm non và bốn cuốn sách hướng dẫn thực hiện Chương trình (cho các độ tuổi Nhà trẻ và Mẫu giáo theo hướng đổi mới); bảy tài liệu nguồn cho giáo viên trong thực hiện chương trình Giáo dục Mầm non; trên sáu mươi bài đăng trên tạp chí và kỷ yếu hội nghị khoa học. Ngoài ra, có hơn hai mươi đầu sách tham khảo dùng cho cán bộ quản lý, giáo viên mầm non, gần bốn mươi đầu sách là học liệu cho trẻ em Nhà trẻ và Mẫu giáo.

Giai đoạn từ năm 2009 đến tháng 9 năm 2025

Đây là giai đoạn triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ IX và Nghị quyết số 29/NQ-TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, ngành Giáo dục tập trung đổi mới và phát triển để đáp ứng yêu cầu sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập Quốc tế của đất nước.

Theo Quyết định số 151/QĐ-KHGD của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam (năm 2009) và sau đó là Quyết định số 5282/QĐ- BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo (năm 2017), chức năng của TTNCGDMN được xác định là: nghiên cứu

phát triển khoa học Giáo dục Mầm non; tư vấn về quản lý ngành học và các vấn đề của Giáo dục Mầm non; tham gia đào tạo sau đại học, bồi dưỡng về Giáo dục Mầm non; hợp tác, chuyển giao và thông tin khoa học về Giáo dục Mầm non.

TTNCGDMN có nhiệm vụ chính là nghiên cứu cơ bản và ứng dụng, triển khai về khoa học Giáo dục Mầm non; nghiên cứu xây dựng chiến lược, cung cấp luận cứ khoa học cho xây dựng chính sách, quy hoạch phát triển Giáo dục Mầm non và quản lý nhà nước về Giáo dục Mầm non; thực nghiệm khoa học Giáo dục Mầm non và tham gia chuyển giao kết quả nghiên cứu khoa học Giáo dục Mầm non; tư vấn về quản lý ngành học; cung cấp các dịch vụ tư vấn về Giáo dục Mầm non; tham gia đào tạo tiến sỹ chuyên ngành khoa học Giáo dục và Giáo dục Mầm non; hợp tác nghiên cứu khoa học và đào tạo, bồi dưỡng về Giáo dục Mầm non; thu thập, xử lý, lưu trữ, thông tin khoa học, công bố các kết quả nghiên cứu khoa học Giáo dục Mầm non.

Trong giai đoạn này TTNCGDMN đã thực hiện thành công trên hai mươi dự án, đề án hợp tác nghiên cứu khoa học; hai đề tài nghiên cứu khoa học cấp Nhà nước và nhánh đề tài cấp Nhà nước; hai trăm đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ, cấp Viện; công bố gần hai trăm bài báo trên các tạp chí Khoa học chuyên ngành, kỷ yếu hội thảo Khoa học Quốc gia và Quốc tế; chủ biên và tham gia xây dựng bốn mươi hai sách chuyên khảo, giáo trình, tài liệu bồi dưỡng và hướng dẫn cán bộ quản lý, giáo viên mầm non... Những sản phẩm nghiên cứu quan trọng, đóng góp tích cực cho phát triển ngành học có thể kể: chương trình Giáo dục Mầm non, 2009 và bộ tài liệu hướng dẫn tổ chức thực hiện Chương trình theo từng độ tuổi; bộ tài liệu hướng dẫn thực hiện chương trình Giáo dục Mầm non theo hướng tăng cường Tiếng Việt cho trẻ mầm non vùng dân tộc thiểu số. Cán bộ của TTNCGDMN đóng vai trò nòng cốt trong xây dựng Bộ Chuẩn Phát triển trẻ em năm tuổi (năm 2010), trong chỉnh sửa chương trình Giáo dục Mầm non (năm 2016 và năm 2021); tham gia xây dựng mới Bộ Chuẩn Phát triển trẻ em năm tuổi (năm 2022). Từ năm 2022, TTNCGDMN được giao nhiệm vụ xây dựng chương trình Giáo dục Mầm non mới ở Việt Nam (theo Quyết định 437/QĐ-BGDĐT về triển khai Kế hoạch xây dựng chương trình Giáo dục Mầm non mới ở Việt Nam).

Giai đoạn từ tháng 9 năm 2025

Theo quyết định số 208/ QĐ- VKHGDVN ngày 29 tháng 8 năm 2025, TTCNGDMN sát nhập và đổi tên thành Trung tâm nghiên cứu Trẻ em và Phát triển con người, tên giao dịch tiếng Anh là Center for Child and Human Development Research, viết tắt CCHDR.

Thành tích- giải thưởng:

- Bằng khen Tổ chức cơ sở Đảng trong sạch, vững mạnh tiêu biểu 5 năm 2004-2008 của Ban Chấp hành Đảng bộ Khối các cơ quan Trung ương.
- Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam vì đã có nhiều thành tích trong công tác, góp phần vào sự nghiệp xây dựng Chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc các năm 2001 và 2011
- Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo tặng bằng khen vì đã có nhiều đóng góp trong sự nghiệp xây dựng và phát triển của Viện giai đoạn 1961- 2006; hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ các năm 2007 và 2009; đạt thành tích xuất sắc trong hoạt động khoa học và công nghệ giai đoạn 2006-2010 và 2010- 2015; hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ công tác giai đoạn 2014 - 2015, 2019 -2020;

NGUYỄN THỊ MỸ TRINH

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Viện nghiên cứu trẻ em trước tuổi học, *Báo cáo tổng kết công tác nghiên cứu của Viện Nghiên cứu trẻ em trước tuổi học nhân dịp kỷ niệm 30 năm thành lập Viện Khoa học Giáo dục*. Hà Nội, 1992
2. TTNCGDMN, *Báo cáo tổng kết công tác nghiên cứu khoa học của Trung tâm Nghiên cứu Giáo dục mầm non nhân dịp kỷ niệm 50 năm thành lập Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam*. Hà Nội, 2012
3. TTNCGDMN, *Định hướng hoạt động nghiên cứu khoa học và công nghệ giai đoạn 2016-2020*. Hà Nội, 2015
4. TTNCGDMN, *Báo cáo tổng kết 10 năm công tác nghiên cứu khoa học của Trung tâm Nghiên cứu Giáo dục mầm non nhân dịp kỷ niệm 60 năm thành lập Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam*. Hà Nội, 2021
5. TTNCGDMN, *Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ công tác (các năm 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017; 2018; 2019; 2020; 2021; 2022; 2023;2024) của Trung tâm Nghiên cứu Giáo dục mầm non*. Hà Nội